

Wetteloosheid

De fans van Genk, velen zonder mondkapje, vieren de 3-1 tegen Mechelen, vorig weekend.

© PHOTO NEWS

Partita zero of wedstrijd nul, zo hebben de Italianen in maart van dit jaar de Champions League-wedstrijd tussen Atalanta Bergamo en Valencia gelabeld. Die werd in Milaan gespeeld in San Siro op 19 februari. Twee dagen later zou de eerste positieve Covid-19-test worden bevestigd in Italië. Op 26 maart telden ze in Bergamo de duizendste dode.

Wat daarna volgde, behoort inmiddels tot het collectief geheugen van elke Italiaan en elke wereldburger. Elke wereldburger? Neen, er is een klein deel dat zich niks aantrekt van burgerzin. Die vind je overal, jammer genoeg in grote concentraties in bepaalde vakken van voetbaltribunes waar het geheugen nooit verder draagt dan negentig minuten.

Die biologische bom in Milaan, met in het stadion 40.000 Bergamasken onder wie enkele superverspreiders, zette een ander land meteen in brand. 2.500 Valencia-fans ondernamen de reis en een deel van hen vloog daags na de wedstrijd terug, enkelen drager van een lading virus. Vervolgens was Spanje aan de beurt.

Een tweede voetbalwedstrijd gelieerd aan een uitbraak van corona is Liverpool-Atlético. Die werd gespeeld op 11 maart, een tijdstip waarop heel wat alarmsignalen op rood stonden. De coach van Liverpool, Jürgen Klopp, vond de wedstrijd laten doorgaan een criminele beslissing. Er zaten 52.000 fans op Anfield, van wie 3.000 Madrilenen.

Volgens een studie steeg het aantal besmettingen en ziekenhuisopnames in de week na de wedstrijd exponentieel. Een erg voorzichtige schatting op basis van contactopsporing kon 41 extra doden rechtstreeks in verband brengen met die wedstrijd. Op dezelfde elfde maart was voetbal met fans in Frankrijk al verboden, omdat afstand houden in een stadion onmogelijk was. Dat belette de PSG-fans niet om met duizenden een volksfeest te organiseren tijdens PSG-Borussia Dortmund. Er werd luid gezonden en gebruld en om elkaars nek gehangen. Er is geen studie bekend over de gevolgen van die wedstrijd.

Je kan niet alle voetbalfans over dezelfde kam scheren, maar voetbal heeft wel dit als nadeel: het maakt niet het beste los in de mens. Zelfs de uiterst beschaafde en evenwichtige medemens verliest minimaal twintig IQ-punten als die fan is en zijn team speelt. Voetbal met publiek - in bubbels, op afstand, of hoe ook - is onverantwoord in precare tij-

den waarin social distancing de beste garantie is voor niet te veel virusverspreiding. Vragen om niet te juichen, niet te schreeuwen, niet te dansen en niet te zingen staat haaks op het DNA van de hooligans die hij/zij wordt als het favoriete team in de 93ste minuut de winnende goal scoort.

Er is natuurlijk iets meer loos dan een niet te controleren dwangneurose. Wat de Genk-fans vorig weekend uitvraaten, dicht op elkaar zonder mondkapje staan zingen en juichen, is een opgestoken middenvinger naar clubbestuur en overheid. De straf - de helft minder fans in het stadion - is een lachertje.

De problematiek corona en voetbal is een beetje ingewikkelder dan wedstrijden met veel, weinig of zonder publiek. Elk stadion heeft een vak waar wetteloosheid de regel is,

waar de 'flikken' zich niet vertonen, waar zwarte kledij het uniform is, waar de eigen regels gelden die nooit de regels van het algemeen belang zijn. De overheid en de clubs hebben daar geen antwoord op, ze zijn er zelfs bang van.

Donderdag speelde Willem II uit Tilburg voor het eerst in een eeuwigheid nog eens Europees. Zonder publiek zoals de UEFA het wilde. Er was toestemming voor vijfhonderd fans om zich te verzamelen op een plein om naar een groot scherm te kijken. Er kwamen er meer dan duizend op af. Ze stonden op elkaar gepakt, brulden en zongen en geen één droeg een mondkapje.

De kritiek was oorverdovend. "Zo gaat het niet lukken om corona eronder te houden." "Mes in rug van zorgpersoneel."

Het antwoord van burgemeester Theo Weterings gaf aan waar het probleem zich situeert: bij de wetteloosheid van een deel van het voetbalpubliek. "Als je het niet toestaat, loop je het risico dat supporters zich op verschillende plekken in de stad manifesteren. Het was een bewuste keuze." Al bij al een verrijstende vaststelling, dat je associëren wangedrag concentreert om het te controleren, waarna je niet optreedt als het uit de hand loopt omdat de ellende anders niet te overzien is.

De burgemeester vroeg zich ook af of er binnen de maatschappelijke spelregels die er nu zijn überhaupt een vorm van betaald voetbal mogelijk is. Dat is een heel terechte vraag. Natuurlijk niet, maar geen politicus die het gezegd wil hebben. En hij besloot met "het was een waardeloze avond". Willem II verloor met 4-0, dus waardeloos was het zeker, waardenloos nog meer.

Zelfs de uiterst beschaafde medemens verliest minimaal twintig IQ-punten als die fan is en zijn team speelt